Brodík

MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE

5 | 2016

Kovová destička s iniciálami Estery Mitrovské z Nemyšle (provdané z Bubna) a s rodovým erbem Mitrovských. Nachází se za hlavním oltářem kostela Proměnění Páně v Sudslavě. Destička nahradila původní náhrobník. Stalo se tak na samém začátku minulého století v souvislosti s úpravami interiéru kostela.

ZA ESTEROU Z BUBNA

V dubnovém čísle Brodíku jsme se zabývali osobností českého šlechtice **Jana mladšího Varlicha z Bubna (1570-1635)**, válečníka a diplomata, jenž začátkem 17. století vlastnil Borovnici, Závrší, Sudslavu a několik dalších vsí v našem nejbližším okolí.
Jak jsme již oznámili, **vyjde na podzim publikace věnovaná právě Janovi z Bubna**. Během práce nad touto knihou jsme se pokoušeli zmapovat co nejpodrobněji jeho život. Sotva se nám jakž takž podařilo zorientovat v otázce původu Jana ml. z Bubna (rodiče, nejbližší příbuzní), objevil se problém s tím, že jsme narazili na **dvě manželky**. Tu druhou, o které dnes chceme vyprávět, oficiální rodokmeny bubnovského rodu neuvádějí. Jak to tedy vlastně bylo nebo s největší pravděpodobností mohlo být? Dnešní příspěvek bude tak trochu reportáží…
V roce 1601 se za Jana z Bubna, tehdy zřejmě již podplukovníka císařské armády, provdala **Anna Mlázovská z Dohalic**, vdova po Janu Mlázovském z Těšnice. Jan Mlázovský byl královským hejtmanem v Kolíně a s Annou, za svobodna Dohalskou z Dohalic, se oženil těsně před svou smrtí. Zemřel r. 1599 na mor. O dva roky později se mladá vdova stala ženou Jana Varlicha z Bubna, který tak vyženil dům na náměstí a statek v sousedství města. Novomanželé se po sňatku v Kolíně nezdržovali. Narodila se jim dcera Anna z Bubna.
Jan mladší z Bubna se krátce po svatbě opět vypravil do války, na uherské bojiště. Je pro nás otevřenou otázkou, zda po svém návratu (v r. 1606) zastihl manželku naživu. Pokud ano, žila v Hradci Králové, kde Jan r. 1605 koupil dům. Předpokládáme, že zemřela někdy v letech 1605 až 1608.
O tom, kdy se Jan z Bubna oženil s o dvanáct let mladší **Esterou Mitrovskou z Nemyšle**, se nám zatím bohužel nepodařilo nic zjistit. Musíme tedy spekulovat. Již v minulém čísle Brodíku jsme čtenářům sdělili, že r. 1608 Jan zakoupil za 4500 kop gr. č. *„tvrz a dvůr řečený Závrší, kdež někdy ves Dřel sloula v ní krčma výsadní byla, s příslušenstvím, vsi Velkou a Malou Skrovnici a Cudslav.“* (Sedláček, A.: Hrady, zámky a tvrze království českého, II. díl, Praha, Šimáček, 1883, s. 31).
Nabízí se nám představa, že to udělal jako čerstvý vdovec a vysloužilý císařský plukovník, který hledal místo k novému životu. Je ale možné, že v této době, tj. v r. 1608, byl Jan z Bubna již mužem Estery, za svobodna Mitrovské.
V roce 1617 kupují manželé ves Borovnici s tvrzí, kam se přestěhovali. Prý měli dvě děti - syna Adama Jaroslava a dcerku Johannu (Kortus, O. Neznámé osudy emigrantů po bitvě na Bílé hoře, in Náboženství a válka ve znamení kalicha, Třebechovice p. O., 2011, s. 29).

Rodinné štěstí však netrvalo dlouho – August Sedláček ve svých „Hradech" napsal: *„Estera z Bubna, roz. z Nemyšle, zemřela r. 1618, 9 ledna na Borovnici (v letech 36 a nedělích 24) a pochována v Sudslavi."* (Sedláček, A.: Hrady…, s. 31).

Mladá žena byla pohřbena za hlavním oltářem tamního kostela. Na náhrobníku v sudslavském kostele prokazatelně ještě v 70. letech 19. století stálo: **LETA.1618.9 JANVA/16 HODIN. ZIWOT. SVUG. DOKONALA. VROZENA. PANI. ESTERA Z BVBNA. ROZENA MITROWSKA. Z NEMISSLE. A NA BOROWNICI. W LETECH. 36. 24. NEDEL. A TVTO: W PANV ODOČIWA** (Skopal, M.: Nejstarší rodokmen pánů z Bubna – fakta a otazníky, in Sborník prací východočeských archivů, 10, Zámrsk, Státní oblastní archiv, 2005, s. 291. Poznámka: písmeno V je třeba číst jako U, G jako J).

Estera... Dožila se jen šestatřiceti let. Měla dvě děti. Co o ní vlastně víme? Jak asi dívka ze starobylé šlechtické rodiny vypadala? Když se vdávala, mohlo jí být už 25 nebo 26 let. Měli se s Janem z Bubna rádi, nebo šlo jen o sňatek z rozumu? Byla šťastná na Závrší a potom v Borovnici? Na tyto prosté otázky týkající se obyčejného lidského života neznáme a nikdy nebudeme znát odpověď. Ta žena nefiguruje na žádném z dosud zveřejněných rodokmenů. Přesto žila a byla manželkou člověka, který patří mezi významné postavy naší národní minulosti.

Rozhodli jsme se najít alespoň místo jejího posledního odpočinku. Renesanční náhrobníky se běžně zachovaly i na církevních stavbách, které byly později přebudovány nebo nově vystavěny – v našem okolí např. v Častolovicích, Ličně či v Přepychách. Proč by tedy měl být výjimkou kostel Proměnění Páně v Sudslavě? Víme o něm, že byl v r. 1664 (tedy dlouho po smrti Estery z Bubna) znovu vystavěn ze dřeva. Dnešní pozdně barokní budova pochází z doby kolem roku 1770. Náhrobníky se však zachovaly, uvádí se to i na obecním webu v souvislosti s rokem 1664: *„Obnovený kostel byl postavený ze dřeva a stal se místem posledního odpočinku majitelů panství Borovnice, což je možné zhlédnout i dnes na zachovaných renesančních náhrobcích"* (www.sudslava.cz/historie-obce/z-dejin-obce.htm).

Šlo o to, abychom se dostali do interiéru, nejlépe v doprovodu kostelníka. Tihle lidé o minulosti kostela, o který pečují, hodně vědí a hlavně stavbu dobře znají. Všechno začalo telefonátem. Vyšlo najevo, že o sudslavský kostel se stará žena. Paní Anna Charouzová sdělila příjemnou zprávu – náhrobník je na vnější zdi kostela, naproti márnici, vše se tedy odehraje bez nutnosti po něčem pátrat v interiéru.

Následovala cesta do Sudslavy, nevelké obce těsně za hranicemi rychnovského okresu. A skutečně – poničený nápis na náhrobní desce začíná písmeny LE… Víme přece, že první slovo na náhrobku má být „LÉTA". Rychle nafotit a odjíždíme, úkol splněn!

O to horší bylo překvapení doma u počítače. Šlo nám o ztotožnění vyfotografovaného nápisu s tím, co jsme očekávali. A to bohužel nenastalo. Text ani nebylo

třeba pracně luštit (některá písmena z poškozeného povrchu zmizela), aby vyšlo najevo, že náhrobník není totožný s hledaným.
Došlo na druhý telefonát a prosbu o vstup do kostela. Přesně o týden později jsme se sešli s paní Charouzovou, která nám radostně oznámila: „Nic není třeba hledat, náhrobník je hned vpravo za bočním vchodem do kostela." A opravdu – je tu nádherná pozdně renesanční náhrobní deska. Nápis opět začíná slovem LETHA, ale pokračuje PÁNĚ a následuje letopočet 1686. Zase vedle! Může nás sice těšit, že se jedná o náhrobní desku Lidmily Maxmiliany podruhé provdané Hoberkové z Henersdorfu (předtím Bloenštejnové a za svobodna Lukavské z Lukavic), o které uvádíme řadu informací v připravované monografii obce Borovnice. Tu jsme dnes tedy nehledali!
Prohlédli jsme doslova celý kostel, všechna místa, kde bývají náhrobníky. **Víme ale, že Estera z Bubna byla pohřbena za hlavním oltářem.** I když se budova kostela dvakrát zcela vyměnila, dispozice oltáře a jeho nejbližšího okolí by mohla zůstat stejná, vždyť jde o posvátné místo.
Tak ještě jednou… V prostoru za oltářem jsou téměř ve výši očí **dvě kovové destičky s erby**. My však chceme najít kamenný náhrobník! Pro úplnost a také ze zvědavosti fotografujeme obě destičky. Třeba něco prozradí právě ty erby.
Pro klid našeho svědomí jsme pořádně prohlédli také márnici a znovu kostel. Zevnitř i zvnějšku. Výsledek: nic. Hřbitovní zeď je novodobá, tam nemá smysl nic hledat, kostel má jednolitou fasádu. Tak tedy odjezd domů, měli jsme opět smůlu.
Při prohlížení pořízených fotografií došlo na veliké překvapení. **Jedna z destiček má iniciály E M Z N. Štít erbu nese jednoduchou figuru – kůl v poli!** Není nic snazšího, než v erbovníku české šlechty vyhledat **znak Mitrovských z Nemyšle**. Věc je rázem jasná: stříbrný kůl v červeném poli, v klenotu rohy posázené hroty kopí. Ano, jedná se o znak tohoto starého rodu, doloženého již ve druhé polovině 14. století.
Co jsme tedy našli? Pravděpodobné místo, kde Esteru z Bubna začátkem roku 1618 pohřbili. Zbývá odpověď na otázku, kam se poděl náhrobník s nápisem. Předpokládáme, že **byl odstraněn při velké úpravě interiéru kostela**, ke které došlo **v roce 1902**. Zdi byly tehdy nově vymalovány a vyzdobeny květinovými motivy (o těchto změnách se píše na webu Společenství farníků farnosti v Brandýse nad Orlicí: http://www.farnici-brandys.cz/kostel_sudslava.php). Na místech, kde byl kdysi náhrobník, se objevila kovová destička s písmeny, která znamenají: ESTERA MITROVSKÁ Z NEMYŠLE. Proč autor použil její dívčí jméno a erb rodu Mitrovských, to opravdu nevíme.
Takový je zatím stav našich znalostí. Zbývá ještě možnost, že v pamětní knize sudslavské fary, která je uložena v SOkA Ústí nad Orlicí, najdeme nějaké informace o náhrobníku Estery z Bubna. V tom případě bychom se v některém z příštích čísel Brodíku k tématu vrátili.

PaedDr. Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Pravidelné mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se konají každou **2. a 4. neděli v měsíci**.

V měsíci květnu se budou konat mše
ve dnech **8. a 22. 5. 2016, vždy od 14:30 hod.**

HŘBITOV – Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v letním období otevřeny od 7:00 do 19:00 hodin**,
na hřbitov je zakázáno vodit psy.
Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob.
Děkujeme

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“
e-mail: **brodik@borovnice.info**
Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově Obecního úřadu v Přestavlkách.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce
Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Přestavlky 1, 517 41 Kostelec nad Orlicí
tel.: 494 547 102, 734 559 876, www.borovnice.info,
e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

INFORMACE PRO OBČANY

ZE ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE

SOUHRN USNESENÍ Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA
Obce Borovnice č. 3/2016 ze dne 12. 4. 2016

Zastupitelstvo obce Borovnice projednalo na veřejném zasedání jednotlivé body programy s tímto výsledkem:

Zastupitelstvo obce schválilo:
- zapisovatelem p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Jaroslava Lédra a pí Olgu Bečičkovou
- přehled hospodaření obce Borovnice za rok 2015
- úpravu rozpočtu č. 1 na rok 2016
- přidělení dotace z Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje na rok 2016 v dotačním programu 2, včetně smlouvy č. 16POV02-0057/KO/NEINV
- podání žádosti o dotaci z programu „Rozvoj infrastruktury v oblasti zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod" pro Královéhradecký kraj
- žádost na Krajský úřad Královéhradeckého kraje o udělení souhlasu k uzavření veřejnoprávní smlouvy o výkonu agendy speciálního stavebního úřadu ve věcech místních komunikací s městem Kostelec nad Orlicí
- uzavření veřejnoprávní smlouvy o výkonu agendy speciálního stavebního úřadu ve věcech místních komunikací s městem Kostelec nad Orlicí
- uzavření smlouvy č. Z_S14_12_8120054062 o smlouvě budoucí o realizaci přeložky distribučního zařízení určeného k dodávce elektrické energie – ČEZ Distribuce, a.s., Děčín – Obec Borovnice
- návrh nového uspořádání pozemků obce Borovnice v rámci komplexních pozemkových úprav v k. ú. Borovnice u Potštejna a části k. ú. Rájec, Lhoty u Potštejna a Koldín
- žádost o vyjádření k projektové dokumentaci „Ohlášení odstranění stavby" a uděluje souhlas obce k využití pozemku p. č. 377/2 a 7/8 k provádění bouracích prací v části tohoto pozemku – EnviConsulting, Ing. Pavel Fajmon, Pardubice
- umístění elektrického zařízení rozvodu elektřiny „Borovnice, Rájec-rek. NN od TS č. RK-0090 – K energo s.r.o., Česká Třebová

– podání žádosti o poskytnutí dotace z OPZP na obecní budovu v Borovnici čp. 5 – IRBOS, Čestice 115
– návrh Systému náležité péče pro vlastníky lesa do 50 ha dle Nařízení EU č. 995/2010

Zastupitelstvo obce Borovnice pověřuje:
– starostku obce uzavřením schválených smluv a přípravou smluv k odsouhlaseným žádostem

Zastupitelstvo obce Borovnice bere na vědomí:
– výsledky zasedání kontrolního výboru

Dne 19. 04. 2016

Olga Bečičková, ověřovatel
Jaroslav Lédr, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel
Soňa Rojková, starostka

MÍSTO PODÁNÍ ŽÁDOSTI A PŘEVZETÍ HOTOVÝCH OP A CD

Kterýkoliv OÚ ORP v ČR, neřídí se to jen již dle místa trvalého pobytu žadatele; snímky obličeje se pořizují přímo v kanceláři, žádosti jsou on-line; žádat o nový OP lze již 6 měsíců před skončením platnosti stávajícího OP.

OBČANSKÉ PRŮKAZY: žadatel starší 15 let má OP zdarma; OP jsou cestovním dokladem pro všechny státy EU /letecky nebo po zemi/ + Švýcarsko, Island, Norsko, Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Makedonie, Srbsko.
MV ČR VYDÁVÁ OP i DĚTEM ve VĚKU 0–15 let: slouží dítěti zejména jako cestovní doklad po EU – 50,- Kč/platnost na 5 let/vyřízen do 30 dnů; zápis dítěte v OP nebo pasu rodiče je od 26. 06. 2012 pro vycestování neplatný – dítě musí mít svůj OP nebo CP k vycestování kamkoliv za hranice ČR.

CESTOVNÍ PASY: jsou cestovním dokladem pro celý svět. Od 01. 01. 2016 jsou zrušeny „blesky" na počkání.

MV ČR vydává pasy:
a) ve lhůtě 30 dnů: dítě 0-15 let za 100,- Kč na 5 let; žadatel starší 15let za 600,- Kč na 10 let,
b) ve lhůtě 6 pracovních dnů: dítě 0-15 let za 2000,- Kč na 5 let; žadatel starší 15 let za 4000,- Kč na 10 let.

Veškeré další informace sdělíme na lince 258/pasy/Slezáková Helena
nebo 280/občanské průkazy/Čermáková Petra.

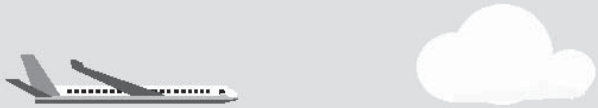

Cestování s dětmi do zahraničí

Věděli jste, že:

- také **dětem do 15 let** lze vydat občanský průkaz, na který mohou cestovat nejen **do států Evropské unie,** ale i do dalších států: **Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Islandu, Makedonie, Norska, Srbska** a **Švýcarska,**
- pro děti do 15 let činí **správní poplatek** za vydání občanského průkazu pouze **50 Kč** a za vydání cestovního pasu **100 Kč,**
- **doba platnosti** těchto dokladů je shodně stanovena na **5 let,**
- dětem do 15 let vyřizuje občanský průkaz a cestovní pas **zákonný zástupce**, a to na kterémkoliv obecním úřadu obce s rozšířenou působností (v Praze na úřadech městských částí Prahy 1 až 22),
- **lhůta** pro vydání občanského průkazu a cestovního pasu je **30 dnů; cestovní pas** lze vydat ve zkrácené lhůtě **6 pracovních dnů** za zvýšený správní poplatek **2000 Kč** pro děti do 15 let,
- i nově narozené dítě musí mít pro cesty do zahraničí vlastní cestovní doklad (občanský průkaz nebo cestovní pas) – rodný list dítěte **není cestovním dokladem.**

Více informací na: www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady

*Upozorňujeme, že tento materiál obsahuje informace podle právní úpravy platné k 1. 1. 2016.

ROZPIS SLUŽEB STOMATOLOGICKÉ LÉKAŘSKÉ SLUŽBY PRVNÍ POMOCI OKRESU RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00 - 12:00 hodin

07.05.	**MUDr. Veselská Renata**	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	**494 371 781**
08.05.	**MUDr. Kašparová Dagmar**	Voříškova 169, Vamberk	**602 514 715**
14.05.	**MUDr. Zdeňka Jiří**	Kvasinská 129, Solnice	**494 596 732**
15.05.	**MDDr. Zdráhal Zdeněk**	Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí	**721 460 150**
21.05.	**MDDr. Andělová Jana**	J. Pitry 448, Opočno	**731 980 112**
22.05.	**MUDr. Bahník František**	Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí	**494 323 152**
28. 05.	**MUDr. Benešová Růžena**	Tyršova 464, Dobruška	**494 622 040**
29.05.	**MUDr. Beran Lubomír**	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	**494 371 783**
04.06.	**MUDr. Beránek Jan**	Komenského 828, Týniště nad Orlicí	**494 371 088**
05.06.	**MDDr. Borůvková Veronika**	Poliklinika, Pulická 99, Dobruška	**494 622 114**
11.06.	**MUDr. Čapková Marie**	Komenského 366, Doudleby nad Orlicí	**494 383 417**
12. 06.	**MDDr. Petrák Tomáš**	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	**494 541 757**

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

Informace pro dospělé i děti na celém území kraje tel.: 841 155 155

TTC LHOTY U POTŠTEJNA

Dovolte, abych v krátkosti shrnul stolně tenisovou sezonu 2015-2016 z pohledu klubu TTC Lhoty u Potštejna, jehož je Vaše obec finančním sponzorem.

Co se týče soutěží dospělých – týmové zápasy se hrají ve čtyřčlenných mužstvech. Soutěže mají obvykle 12 účastníků a hraje se systémem „doma–venku". V právě skončivší sezoně se v našich týmech „protočilo" celkově 16 hráčů.
Tým Lhoty „A", hrající krajskou soutěž M2B, skončil celkově na 6. místě. Po dvou sezonách, kdy tuto soutěž vyhrál, se v týmu prostřídalo vícero hráčů. Tento fakt bude do budoucna jistým přínosem z toho pohledu, aby si v této soutěži přivykl a mohl bez problémů zahrát širší okruh hráčů.
Tým Lhoty „B" po medailovém umístění v předloňské sezoně se naopak ještě zlepšil a nejvyšší okresní soutěž RP1 letos dokonce vyhrál! To mu dává možnost postoupit do krajské soutěže, ale bohužel z omezených kapacitních možností musí tuto možnost přenechat dalšímu v pořadí. Ale i tak je to krásný úspěch!
Tým Lhoty „C", který hrál soutěž RP2, si oproti předešlé sezoně taktéž polepšil. Z loňského 9. místa a úspěchu v baráži o udržení se letos dostal taktéž to baráže, ovšem do postupové, a to z 2. místa. Tam v souboji s celkem z Doudleb nakonec uspěl a uhrál si tak možnost nastupovat v příští sezoně ve vyšší soutěži RP1! I to je obrovský úspěch, a přestože to bude pro tento tým velmi náročné, je to pro hráče veliká výzva!
Co se týká mládeže, procházeli jsme v loňské sezoně „generační" obměnou dětí, kdy nám skončilo převážně několik starších dívek odchodem na střední školu. Na sklonku podzimu jsme tedy udělali nábor a přiblížili k našemu sportu hlavně malé děti z 1. a 2. třídy. Máme dvě tréninkové skupiny, takže věříme, že z docházejících dětí brzy vychováme nové okresní a krajské přeborníky, jak se nám podařilo v letech předešlých. Přestože jsme s těmi nejmenšími začali teprve nedávno, podařilo se nám díky mladším žákyním již přivézt medaile z okresních přeborů družstev.
Tímto bych chtěl ještě jednou srdečně poděkovat za finanční příspěvek od Vaší obce, každý obnos je pro nás velmi nápomocný. Nemáme příliš možností, jak se dostat k financím, jež jsou nezbytné pro chod našeho klubu. Vřelé díky!

Jiří Vavruška
TTC Lhoty u Potštejna

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ A ČTENÁŘI BRODÍKU,

v minulém příspěvku, kde jsme se věnovali vlivu včelstev na přírodu, jsem slíbil, že popíši také vliv přírody na včelstva.

Včelstva, která zimují v počtu 15 až 30 tisíc jedinců, se rozvíjejí do síly v závislosti na počasí a snůškových poměrech během roku. V letním období dosáhnou síly až 70 tisíc v jednotlivém úlu. Po jarním proletu (bývá to při venkovní teplotě nad 12 stupňů Celsia), začínají včelstva nosit první pyl.

I když se nám zdá, že ještě nic nekvete, včelky umí najít jarní rostliny: čemeřici, bledule, sněženky, talovíny, krokusy a posléze i lísky. V tuto dobu včelstva vyžadují teplo, které vytváří svými těly (vibrací), a dosahují teploty uprostřed plodiště 35 stupňů Celsia. K výchově plodu z vajíčka potřebují pyl, med a vodu. Pylové plásty a medné zásoby, které mají v plodišti z podzimu, musí doplnit vodou a vytvořit krmnou kašičku, zatím ředěnou pro včelí larvičky.

Rozumný včelař podává nejlépe dešťovou vodu obohacenou o malé množství soli a lze přidat i dubovou kůru, nebo citron. Ve sklenicích na strůpku je voda ohřívána teplotou úlu a včelstva ji odebírají podle potřeby. Za chladna a v pozdějším období, kdy je více plodu, mají stále větší spotřebu a nemusejí riskovat život ve studeném, větrném jarním počasí. Postupem času rozkvétají další rostliny, které včelstvu dávají větší množství pylu a nektaru.

Velký význam mají jívy, hlavně samčí, jejichž kočičky jsou včelkami hojně navštěvovány. Naše organizace před časem zakoupila několik klonů jív a jejich kříženců s vrbou, jejichž řízky dobře koření a které kvetou postupně, a tak vykryjí téměř měsíční období. (Dovolím si je nabídnout i nevčelařům, pro jarní okrasu v jejich lokalitě).

Velký podíl na včelí pastvě mají i zahrádkáři, kteří svými nádherně kvetoucími vřesovci (je jich celé množství a některé kvetou celý rok), plaménky a dalšími keři, posilují včelí pastvu. Navíc se zde nepoužívá chemie. V pokročilém jaru potom začínají kvést mirabelky, třešeň ptačí a bobuloviny. V tu dobu již včelstva začínají stavět nové dílo z voskových šupinek, jež se jim vytváří na těle.

V období kvetení ovocných stromů pak včelař, který se o včely dobře staral, nasazuje u silnějších včelstev medník, nebo polomedník a následně hlídá sílu včelstva a dle toho rozšiřuje úlový prostor, případně odebírá plásty se zavíčkovaným plodem pro založení oddělků s novými matkami.

V době kvetení řepky olejky jsou již včelstva v plné síle a rozvíjí se jim i rojový pud. Podcení-li včelař úlový prostor, narazí včelstva většinou z důvodů malého prostoru nejdříve misky pro základ matečníků. Pokud do nich naklade matka vajíčko, tak je krmeno koncentrovanou krmnou kašičkou, jež zajistí, že z vajíčka, z něhož by normálně vznikla včela, se vyvine matka, která je schopna na vrcholu svého života naklást za den takové množství vajíček, že sama tolik neváží. Pokud včelař neza-

sáhne, vyletí nejdříve stará matka v roji a posléze další poroje s mladými matkami. Někdy nová matka obejde ještě zavíčkované matečníky a probodne své sestry.
V tu dobu je již dosti trubců a tak je matka po vylíhnutí a zesílení schopna vyletět a navštívit trubčí shromaždiště, kde se spáří s nejvýkonnějšími trubci za letu na celý život. Trubčí shromaždiště je plocha ohraničená lesem nebo rybníkem, kam se slétávají matky trubci ze širokého okolí.
Další snůška je již závislá na počasí a některý rok, pokud je nepříznivé počasí a to je i sucho, může mít včelstvo i hlad. Tak tomu bylo v roce 2014, kdy se již v polovině června muselo začít krmit. Kdo tak neučinil, včelstva mu padala hlady.
Po 21. červnu se začíná v souvislosti s letním slunovratem projevovat shromažďovací pud. Tudíž ustupuje pud rojivý, a pokud jsou podmínky pro výskyt medovice,

začnou včely nosit tmavý - lesní med. Ten je k dispozici jen některý rok a rozhoduje o tom počasí. Vlhko a teplo, bezvětří a dostatek mšic, puklic smrkových, brvnatek, jež produkuji medovici.
O kvalitě a druzích medů pojednáme příště.

Jiří Suchánek
předseda ZO ČSV Chleny

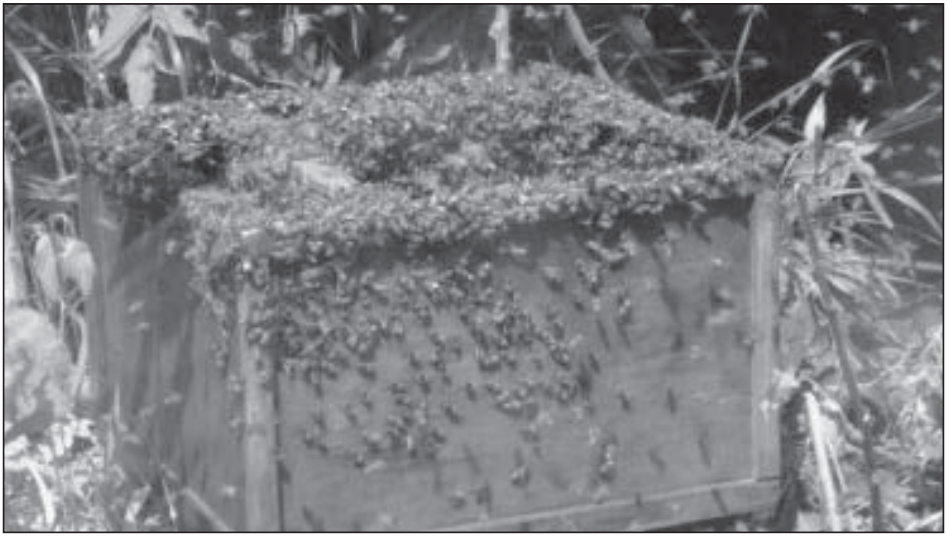

POČASÍ U NÁS

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 5 v obci Rájec. Meteostanice je v provozu od konce roku 2011.

DUBEN 2016

Průměrná teplota za měsíc:	8,8°C
Vlhkost:	73%
Minimální teplota za měsíc:	-2,8°C
Vlhkost:	28%
Maximální teplota za měsíc:	25,7°C
Vlhkost:	95%
Průměrná rychlost větru:	1,5 m/s
	(1 m/s = 3,6 km/h)
Měsíční srážky:	
srážkoměr:	32 mm
měrka:	48,3 mm
počet dní:	8 dní
sněhová pokrývka dní:	0 dní
výška sněhu za obdoby max.:	0 cm

Počasí ve dnech v měsíci:

Chladné dny (<10°C)	5 dní
Mrazivé dny (<0°C)	8 dní
přízemní mráz (<0°C)	14 dní
letní dny (>25°C)	1 den
horké dny (>30°C)	0 dní
tropické noci (i>=20°C)	0 dní

Podrobnější informace mohu sdělit na e-mailu: kaplanm2@seznam.cz, popřípadně při osobní návštěvě u mě doma.
Od 1. 2. 2015 běží počasí na těchto nových stránkách
www.pocasirajec.cz
www.facebook.com/PocasiRajec
www.in-pocasi.cz
http://www.wunderground.com
IKRLOVHR18

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ROZLOUČENÍ

V měsíci dubnu nás náhle opustila
paní
Marie Vávrová
z Borovnice.

Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

sociální komise

NAROZENÍ

V měsíci dubnu se narodila

manželům Navrátilovým
z Přestavlk
dcera Gabriela
a
manželům Kaplanovým
z Rájce
dcera Terezka.

Rodičům gratulujeme a přejeme hodně šťastných společných chvil.

sociální komise

FARMÁŘSKÉ TRHY 2016

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLICÍ

neděle od 10.00 do 15.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široky sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů. Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, kořeni, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

Jednou za měsíc vždy v neděli.

15. května (trhy a výstava bonsají)
19. června
17. července
21. srpna (řemeslný jarmark)
18. září
16. října (trhy dušičkové)
20. listopadu (trhy svatomartinské)
18. prosince (vánoční jarmark).

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme
i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

PRAVIDELNÉ OČKOVÁNÍ PSŮ

V pátek dne 13. května 2016
bude v obci Borovnice provedeno
pravidelné očkování psů proti vzteklině
(případně na požádání proti psince a paroviróze).

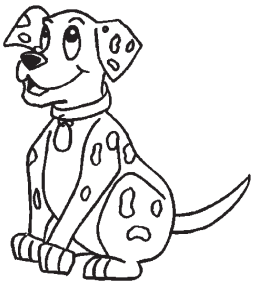

Termín očkování:	Přestavlky	16:00 hod.
	Borovnice	16:30 hod.
	Rájec	17:00 hod.

Očkování proti vzteklině provede MVDr. Richard Minařík.

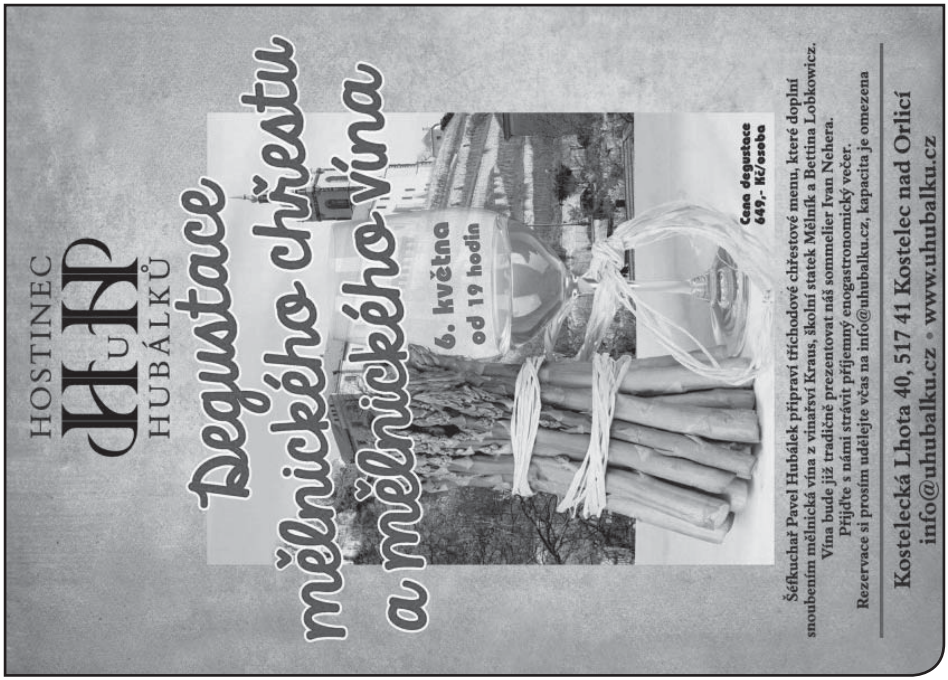
HOSTINEC
HUBÁLKŮ
Degustace
mělnického chřestu
a mělnického vína
6. května
od 19 hodin
Cena degustace
649,- Kč/osoba
Šéfkuchař Pavel Hubálek připraví třichodové chřestové menu, které doplní
snoubením mělnická vína z vinařství Kraus, školní statek Mělník a Bettina Lobkowicz.
Vína bude již tradičně prezentovat náš sommelier Ivan Nehera.
Přijďte s námi strávit příjemný enogastronomický večer.
Rezervace si prosím udělejte včas na info@uhubalku.cz, kapacita je omezena
Kostelecká Lhota 40, 517 41 Kostelec nad Orlicí
info@uhubalku.cz • www.uhubalku.cz

KCT SOPOTNICE SKLÁNÍ SE PŘED POCHOD
PŘES TŘI HRADY
44. ročník
7. 5. 2016
TRÁ STARTOVNÍ MÍSTA
1. tradiční SOPOTNICE
2. osvědčený ŽAMBRACH
3. romantický POTŠTEJN
13 pěších TRASS
8, 9, 12, 14, 18, 19, 26, 29, 30 km
13 CYKLOTRASS
14–150 km
KOLOBĚŽKA
29–30 km
Turistický okruh
15 km
www.kct-sopotnice.com

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ SVÍDNICE
si Vás dovoluje srdečně pozvat u příležitosti
130. výročí založení sboru na
OKRSKOVOU
HASIČSKOU SOUTĚŽ
která se koná 14.5.2016 od 12:30
u klubu na hrázi

HORÁČEK
OBEC POTŠTEJN VÁS SRDEČNĚ ZVE NA TRADIČNÍ
POTŠTEJNSKOU
POUŤ
20. - 22. 5. 2016
NEDĚLE: MŠE SVATÁ
7.30 pobožnost Křížové cesty (sraz u kostela sv. Vavřince)
9.00 mše svatá v hradní kapli sv. Jana Nepomuckého
11.00 zpívaná mše svatá - Missa solemnis in C Robert Führer v podání Sopotnické filharmonie - v kostele sv. Vavřince
HRAD POTŠTEJN otevřen v sobotu i neděli od 9.15 do 17.15 hodin

ČARODĚJNICE V PŘESTAVLKÁCH

30. dubna proběhlo v Přestavlkách každoroční pálení čarodějnic. Na místním place byla postavena menší vatra, na které byla upálena čarodějnice.
Tento zvyk patří k těm starším, lidé zapalovali ohně, aby je ochránily před čarodějnicemi. A jak šel čas, z pálení ohňů proti čarodějnicím se vyvinula dnešní podoba tradice.

Všem, kdo nás přišli podpořit a podívat se, děkujeme.

Iveta Bečičková

RÁJECKÝ SLET ČARODĚJNIC

Na letošní slet čarodějnic se nám v Rájci sešla celá řádka babizen a bab, malých, velkých, z masa i kostí nebo jen hadrů a slámy, z papíru..., dokonce i nějaký ten čaroděj!
Užili jsme si společně pěkný podvečer s čarodějnou hrou, opékáním buřtů, sousedským potlachem a vším tím pěkným okolo. A když se sešeřilo, zapálila se velká hranice a kdo si zasloužil odletět, ten odletěl...
Taky pěkné počasí přispělo k dobré náladě všech.
Děkujeme všem, kdo přispěli k příjemné atmosféře akce - stavěním hranice, výrobou čarodějnic, upečením moučníků, příchodu v převleku nebo jednoduše svojí účastí a dobrou náladou. Speciální poděkování patří panu Matějkovi z hospůdky, který zásobil přítomné lahodnými lektvary a elixíry do pozdním nočních hodin.

Petra Koutná

PŘÁTELSKÉ NEFORMÁLNÍ POSEZENÍ

V neděli 10. dubna 2016 od 14:00 hodin pořádala naše obec ve spolupráci se sociální komisí tradiční neformální posezení pro důchodce.
Letos se uskutečnilo v penzionu Pod Rozhlednou na Vrbici, který je vyhlášený svojí malebnou polohou.
Všichni přítomní si pochutnávali na domácí svíčkové s knedlíkem a jako moučník se podával medovník s kávou.
O krásný kulturní program se postaraly děti z MŠ pod vedením Lídy Štěpánkové a žáci ZŠ pod vedením Marie Nejedlé ze Lhot u Potštejna. Po celé odpoledne hrál k tanci a poslechu pan Bohumil Šalda.
Každá žena dostala od sociální komise pro potěšení rostlou květinu.
Děkujeme všem za příjemné odpoledne.

Soňa Rojková

Čarodějnice v Rájci

Kulturní program
MŠ a ZŠ Lhoty u Potštejna.

Přátelské posezení

foto Jiří Vacek

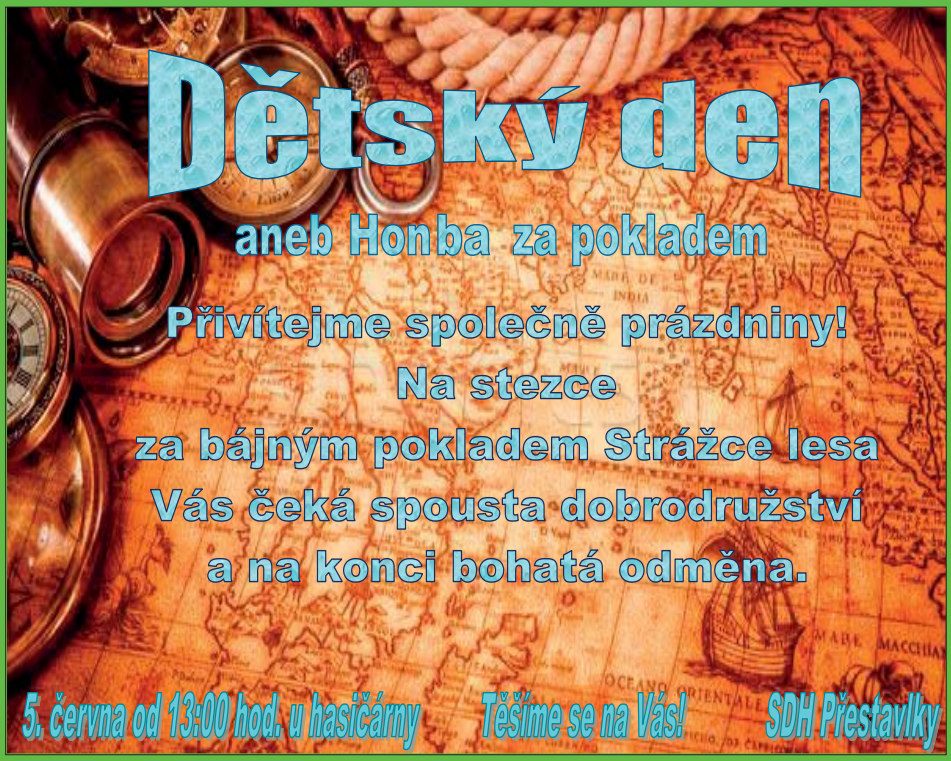

Legenda o Strážci lesa

Nad přestavlckým lesem bdí Strážce,
jenž chrání bájný poklad.
Jeden den v roce jeho síla slábne a červ člověčí
má možnost poklad najít.
Stezka je však plná překvapení a dobrodružství,
proto je důležité mít pro strach uděláno.
Kdo tuto cestu chce projít a strážce obelstít,
bude odměněn bohatstvím,
které les ukrývá.

Přijďte zkusit své štěstí!

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.
Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 29. 5. 2016.
Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.
Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.